

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Αθήνα, 26 - 10 - 2022

Αριθ. πρωτ.: 71405

Ταχ. δ/ση: Σταδίου 27, Αθήνα
Ταχ. κώδικας: 101 83
Πληροφορίες: Α. Κουτσελάκη
Ν. Καραβασίλη
Τηλέφωνα: 2131364033
2131364311
Ηλεκ. ταχυδρ.: koinonouleftikos@ypes.gr

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

Κοινοποίηση:

Βουλευτές:

- κ. Χαρίτου Δημήτριο
- κ. Αλεξιάδη Τρύφωνα
- κ. Αυλωνίτη Αλέξανδρο-Χρήστο
- κα Βαγενά Άννα
- κ. Βαρδάκη Σωκράτη
- κα Γκαρά Αναστασία
- κ. Θραψανιώτη Εμμανουήλ
- κ. Μάρκου Κωνσταντίνο
- κα Ξενογιαννακοπούλου Μαρία-Ελίζα
- κα Πούλου Παναγιού
- κα Σκούφα Ελισσάβητ
- κα Τελιγιορίδου Ολυμπία
- κ. Τόλκα Άγγελο
- κ. Τριανταφυλλίδη Αλέξανδρο
- κ. Τσίπρα Γεώργιο
- κ. Φάμελλο Σωκράτη
- κ. Χατζηγιαννάκη Μιλτιάδη
- κ. Ψυχογιό Γεώργιο

Βουλή των Ελλήνων

Θέμα: Κοινοβουλευτικός Έλεγχος

Σχετ.: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 3462/23-09-2022 Αναφορά

Σε απάντηση της ανωτέρω Αναφοράς, κατά λόγο αρμοδιότητας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Με βάση τις διατάξεις του άρθρου 46 του ν. 4508/2017 (Α' 200), που ίσχυσαν για έξι μήνες, υποβλήθηκαν αιτήσεις μόνο από δύο πρόσωπα, η εξέταση των οποίων δεν ολοκληρώθηκε λόγω μη απόδειξης της γνησιότητας των προσκομιζόμενων δικαιολογητικών προς απόδειξη της ελληνικής τους καταγωγής. Οι αιτήσεις των προαναφερόμενων προσώπων παραπέμφθηκαν προς εξέταση με βάση τις ρυθμίσεις του νέου νόμου κατόπιν έκδοσης σχετικών δικαστικών αποφάσεων που ακολούθησαν μετά από υποβληθείσες αιτήσεις ακύρωσης. Σημειώνεται ότι με βάση την αριθ. 86/2020 γνωμοδότηση του Ε' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους κρίθηκε ότι κάθε αίτηση που παραμένει εκκρεμής μέχρι την έναρξη ισχύος των διατάξεων του νέου νόμου [άρθρο 39 του ν. 4604/2019 (Α' 50)], εξετάζεται με βάση τις ρυθμίσεις του νόμου αυτού.

Σε ό,τι αφορά τα ερωτήματα που τίγονται στην αναφορά της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Σωματείων Ελληνοποντίων Παλινοστούντων από την τ. Ε.Σ.Σ.Δ., θέτουμε υπόψη σας τα εξής:

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (Κ.Ε.Ι.), όπως διαχρονικά ισχύει (Α.Ν. έτους 1856, Ν.Δ. 3370/1955, ν. 1438/1984, ν. 3284/2004) και πραγματώνει την κτήση της ελληνικής ιθαγένειας στη βάση του δικαίου του αίματος (*jus sanguinis*), το τέκνο Έλληνα ή

Ελληνίδας αποκτά από τη γέννησή του την ελληνική ιθαγένεια. Καθίσταται σαφές, δηλαδή, ότι την από γεννήσεως κτήση της ελληνικής ιθαγένειας επί τη βάση του δεσμού του αίματος, ο νομοθέτης προέβλεψε ρητά για όσους γεννήθηκαν (και όχι όσους κατάγονται) από Έλληνα.

Με το άρθρο 10 του ν. 4735/2020 (Α' 197) θεσπίστηκε ότι αποκτά από τη γέννησή του την ελληνική ιθαγένεια, με έκδοση διαπιστωτικής πράξης, κάθε πρόσωπο που εμπίπτει στις ρητά απαριθμούμενες περιπτώσεις των εδαφίων α' έως και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού χωρίς να αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων οι ομογενείς από χώρες της τ. Ε.Σ.Σ.Δ. εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις που θέτει ο ανωτέρω νόμος.

Για όσους κατάγονται από Έλληνα (δηλαδή ομογενείς, εφόσον δεν έχουν γεννηθεί από Έλληνα γονέα), ο εθνικός νομοθέτης προχώρησε στη θέσπιση ειδικής κατηγορίας πολιτογράφησης με ευνοϊκές ρυθμίσεις έναντι των αλλογενών αλλοδαπών. Στις ευνοϊκές αυτές ρυθμίσεις συμπεριλαμβάνεται το άρθρο 15 του Κ.Ε.Ι., όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα με τις διατάξεις των άρθρων 39 του ν. 4604/2019 και 36 του ν. 4674/2020 (Α' 53), όπως άλλωστε κρίθηκε και με την αριθμ. 1831/2021 απόφαση της Ολομέλειας του ΣτΕ, με την οποία δεν διαπιστώθηκε δικαίωμα κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας από γεννήσεως των ενήλικων ομογενών που προέρχονται από χώρα της τ. Ε.Σ.Σ.Δ., για το λόγο ότι ανήκουν σε οικογένεια μέλος της οποίας έχει ήδη πολιτογραφηθεί ως Έλληνας πολίτης. Περαιτέρω το Ανώτατο Δικαστήριο έκρινε ότι οι ουσιαστικές προϋποθέσεις που θεσπίστηκαν με τις νέες διατάξεις δεν έχουν ως άμεση και αυτόθροη συνέπεια τη διάρρηξη των οικογενειακών δεσμών και την απομάκρυνση των ανωτέρω ενήλικων ομογενών από τη χώρα. Επίσης, με βάση τις προαναφερόμενες διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας έχει δοθεί πλέον η δυνατότητα σε όλα τα πρόσωπα που ανήκουν σε αυτή την κατηγορία των ομογενών, εφόσον αποδεικνύεται ότι έχουν εισέλθει και διαμένουν στη χώρα πριν την έναρξη ισχύος των διατάξεων αυτών, να υποβάλουν αίτηση για την κτήση της ελληνικής ιθαγένειας σε αντίθεση με τον περιορισμό που υφίστατο στο προγενέστερο νομικό πλαίσιο με βάση το οποίο μόνο γονείς ή τέκνα προσώπων που είχαν ήδη αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια είχαν αυτό το δικαίωμα ενώ οι λοιπές κατηγορίες ομογενών είχαν την δυνατότητα υποβολής αίτησης μόνο εφόσον είχαν αφιχθεί και διέμεναν στη χώρα πριν την 2-5-2001.

Με βάση τα προαναφερόμενα προκύπτει ότι δεν υφίσταται κανείς αποκλεισμός της συγκεκριμένης κατηγορίας ομογενών να αποκτήσουν την ελληνική ιθαγένεια, ούτε τίθεται ζήτημα παραβίασης της διάταξης του άρθρου 8 παρ. 1 της Ε.Σ.Δ.Α., λόγω τη διατάραξης που ενδέχεται να υποστούν οι σχέσεις αλλοδαπών ενήλικων, με τα υπόλοιπα μέλη της ίδιας οικογένειας που έχουν ήδη αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια, σε περίπτωση απόρριψης της αίτησής τους.

Επιπροσθέτως, υπενθυμίζεται ότι με την αριθμ. 89/2006 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. που έχει γίνει αποδεκτή από τον Υπουργό Εσωτερικών, έχουν απαντηθεί οι υποβαλλόμενες προτάσεις καθώςον κρίθηκε ότι: α) δεν είναι νόμιμη η έκδοση πράξης έμμεσης αναγνώρισης της ελληνικής ιθαγένειας ομογενούς με βάση απόφαση Νομάρχη που αναγνώρισε ιθαγένεια συγγενικού του προσώπου, υπό την ισχύ των διατάξεων του ν.2130/1993 (Α' 62), β) δεν είναι νόμιμη η ανάκληση πράξης [εκδοθείσας με τις διατάξεις του ν.2790/2000 (Α' 24)] προσδόσεως της ελληνικής ιθαγένειας ατόμου, επί σκοπώ αλλαγής της νομικής βάσης κτήσεως της ελληνικής ιθαγένειας από γεννήσεως (κατόπιν έκδοσης νεότερης διαπιστωτικής πράξης με νόμιμο έρεισμα προγενέστερη απόφαση που αφορά άλλο συγγενικό του πρόσωπο).

Επιπλέον σημειώνεται ότι με τις τροποποιήσεις που επήλθαν στο άρθρο 15 του Κ.Ε.Ι. με τους ν. 4604/2019 και ν. 4674/2020 γίνεται σαφής η βούληση του εθνικού νομοθέτη για άρση των διακρίσεων μεταξύ διαφορετικών κατηγοριών ομογενών και η καθιέρωση μιας ενιαίας διαδικασίας πολιτογράφησης, στο πλαίσιο της οποίας όμως λαμβάνεται μέριμνα για την αξιολόγηση της συγκεκριμένης αυτής κατηγορίας ομογενών λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που διαθέτουν και τα ήθη και έθιμα που ακολουθούσαν στους τόπους διαβίωσής τους.

Στις ισχύουσες διατάξεις δεν υφίσταται πρόβλεψη για εξαίρεση των αιτούντων από την εφαρμοστέα διαδικασία λόγω ηλικίας δεδομένου ότι, όπως έχει κριθεί και από το Ανώτατο Δικαστήριο, η χορήγηση της ελληνικής ιθαγένειας αποτελεί ζήτημα που συνυφαίνεται με την εξακρίβωση του γνήσιου δεσμού του αιτούντος με τη χώρα, χωρίς να χωρούν εξαιρέσεις από τον κανόνα αυτόν λόγω ειδικότερων κριτηρίων.

Για το ζήτημα της εξακρίβωσης των ουσιαστικών προϋποθέσεων πολιτογράφησης, που αποτελεί και το περιεχόμενο της συνέντευξης ενώπιον της Επιτροπής Πολιτογράφησης, έχουν παρασχεθεί ειδικές οδηγίες στις αρμόδιες υπηρεσίες, σύμφωνα με τις οποίες συνεκτιμάται το μορφωτικό επίπεδο και η ηλικία του αιτούντος. Στο πλαίσιο όμως της επιδιωκόμενης προτυποποίησης της διαδικασίας πολιτογράφησης και για τους ομογενείς και με αφορμή το σχετικό σημείο 7 της ως άνω αναφοράς της Π.Ο.Σ.Ε.Π., σας ενημερώνουμε ότι το Υπουργείο Εσωτερικών προτίθεται να προβεί στη συγκρότηση Ομάδας Εργασίας η οποία θα καταρτίσει κατάλληλη Τράπεζα Θεμάτων (κατά τα πρότυπα της αντίστοιχης που διατίθεται στους υποψηφίους αλλογενείς αλλοδαπούς για απόκτηση του Πιστοποιητικού Επάρκειας Γνώσεων Πολιτογράφησης).

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ